

Olsztyn, dnia 11 maja 2018 r.

PS-IV.431.3.26.2017.BJ

Pan Dariusz Jurkiewicz
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Węgorzewie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przeprowadził w okresie od 20 do 24 listopada 2017 r. kontrolę kompleksową Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) – zwanej dalej ustawą, rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 ze zm.) oraz upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.1073.2017 z dnia 9 listopada 2017 r.

Przedmiotem kontroli była realizacja ustawowych zadań samorządu powiatowego z zakresu pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia kadry z wymaganymi kwalifikacjami. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do 24 listopada 2017 r.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana 17 kwietnia 2017 r. Do protokołu nie wniósł Pan zastrzeżeń.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów, wizji lokalnej oraz wyjaśnień i informacji udzielonych przez Pana, pracowników socjalnych oraz głównej księgowej.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że organizacja wewnętrzna Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie wynikała ze statutu oraz regulaminu organizacyjnego.

Ustalono, że ocena zasobów w zakresie pomocy społecznej za rok 2016 została sporządzona przez Pana i przekazana Radzie Powiatu w Węgorzewie w dniu 04.05.2017 r. Powyższe stanowi przekroczenie terminu określonego w art. 16a ust. 4 ustawy, który stanowi, że organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu (...) ocenę zasobów pomocy społecznej. Nieprawidłowość skutkuje naruszeniem ww. przepisu.

Dokonując oceny kwalifikacji kadry PCPR stwierdzono, że kwalifikacje Pana jako dyrektora jednostki oraz pracowników socjalnych są zgodne z wymogami określonymi w ustawie o pomocy społecznej.

W toku kontroli ustalono, że w 2016 r., na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, dwóch pracowników socjalnych otrzymywało dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł miesięcznie. Natomiast w 2017 r., do dnia kontroli, ww. dodatek otrzymywało trzech pracowników socjalnych, z tego jeden od 1.05.2017 r. Dodatki do wynagrodzeń pracowników socjalnych finansowane były z dotacji celowej.

Jednocześnie stwierdzono, że pracownik socjalny zatrudniony od 01.05.2017 r. świadczył pracę w ramach realizacji projektu z Regionalnego Programu Operacyjnego. W związku z tym wynagrodzenie pracownika socjalnego, w tym ww. dodatek, powinny być wypłacane ze środków finansowych w ramach projektu. Ponadto jeden z ww. pracowników socjalnych realizował wyłącznie zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2017 r. poz. 697 ze zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390). Trzeci pracownik socjalny realizował w ramach swoich obowiązków zarówno zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, jak również z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z analizy zakresu czynności pracownika, zawartej z nim umowy, jak również z dokumentacji prowadzonej przez pracownika nie wynikało w jakim wymiarze wykonuje on poszczególne zadania w ramach ww. ustaw.

W świetle obowiązujących przepisów prawa pracownikowi socjalnemu realizującemu wyłącznie zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jak również zatrudnionemu w ramach projektu RPO, wspomniany dodatek z dotacji celowej, nie przysługiwał, a jednemu przysługiwał proporcjonalnie do wymiaru, w jakim wykonywał zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej. Skutkiem powyższej nieprawidłowości było pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.

Ustalono, że w grudniu 2017 r., PCPR zwrócił do budżetu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego kwotę 4 758,00 zł, jako niewykorzystaną dotację przeznaczoną na wypłatę w 2017 r. dodatku do wynagrodzenia dla pracowników socjalnych, pochodzącą z dotacji celowej. Natomiast, jak ustalono, wysokość dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w roku 2016 wynosi 838,24 zł i podlega zwrotowi.

Zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 17 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077) dotacje udzielone z budżetu państwa pobrane w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności.

Ustalenia w zakresie stanu realizacji zadań własnych powiatu wykazały, że Powiat Węgorzewski realizował zadania powiatu, wynikające z art. 19 pkt: 1, 2, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy o pomocy społecznej. Ze względu na brak potrzeb (PCPR nie stwierdził potrzeb i nie wpłynęły wnioski) nie realizował zadań własnych powiatu, wynikających z art. 19 pkt: 6, 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej.

W toku kontroli ustalono, że zadanie określone w art. 19 pkt 12 ustawy, PCPR realizował częściowo. W strukturze PCPR funkcjonował Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym specjaliści udzielali mieszkańcom powiatu, znajdującym się w sytuacji kryzysowej, pomocy psychologicznej i poradnictwa. W PIK nie było jednakże możliwości udzielenia schronienia. Zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy, osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu udziela się natychmiastowej pomocy psychologicznej, (...), w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

Powyższa nieprawidłowość skutkuje niezapewnieniem mieszkańcom powiatu, wsparcia w powyższym zakresie.

W Powiecie Węgorzewskim nie funkcjonuje mieszkanie chronione oraz dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Powiat nie realizuje więc swojego zadania określonego w art. 19 pkt 11 ustawy, który obliuguje do prowadzenia mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Powyższa nieprawidłowość skutkuje niezapewnieniem pomocy mieszkańcom powiatu w powyższym zakresie.

Ustalono, że PCPR realizując zadanie wynikające z art. 19 pkt 15 ustawy nie dokumentował działań podejmowanych w ramach doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych z terenu Powiatu Węgorzewskiego. Zespół inspektorów udzielił dyrektorowi jednostki instruktażu w tym zakresie.

Spośród zadań zleconych z zakresu administracji rządowej Powiat realizował zadanie, o którym mowa w art. 20 ust.1 pkt 2, dotyczące prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W powiecie funkcjonuje środowiskowy dom samopomocy pod nazwą Powiatowy Dom Samopomocy w Węgorzewie dla 34 osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A, B i C).

W celu dokonania oceny prawidłowości postępowania w sprawach przyznania świadczeń z zakresu pomocy społecznej wynikających z realizacji przez PCPR zadań określonych w art. 19 i 20 ustawy oraz prowadzenia związanej z tym dokumentacji, dokonano analizy losowo wybranych spraw, które dotyczyły osób otrzymujących pomoc.

W ramach oceny prawidłowości postępowania w zakresie realizacji obowiązku wynikającego z art. 155 ust. 3 ustawy, tj. wydawania decyzji o zmianie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, w stosunku do osób umieszczonych na podstawie skierowania wydanego przed 1 stycznia 2004 r. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Natomiast analizując akta 4 osób umieszczonych w dps, w jednym przypadku stwierdzono przekroczenie miesięcznego terminu załatwienia sprawy oraz brak

powiadomienia strony o powodach zwłoki i wyznaczenia nowego terminu załatwienia sprawy, stosownie do wymogu art. 35 i art. 36 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm.).

Nieprawidłowość skutkowałą dłuższym, nieuzasadnionym terminem oczekiwania strony na wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie skierowania do dps.

W poddanej kontroli dokumentacji 3 spraw w zakresie kierowania do środowiskowego domu samopomocy oraz ustalania odpłatności za usługi w śds, stwierdzono następujące nieprawidłowości oraz uchybienie:

- w jednym przypadku, błędnie wyliczono dochód strony. Sprawa szczegółowo opisanym na str. 12 protokołu z kontroli.
Skutkiem powyższej nieprawidłowości było naliczenie stronie odpłatności w zawyżonej kwocie.
- w jednym przypadku brak potwierdzenia dostarczenia decyzji stronie, co stanowiło naruszenie art. 109 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
Stwierdzona nieprawidłowość skutkowałą brakiem możliwości odwołania się strony od wydanej decyzji.
- w jednym przypadku brak daty odebrania decyzji przez stronę.
Skutkiem uchybienia jest przysługujące stronie prawo odwołania się od decyzji w każdym czasie.
- w jednym przypadku wydano decyzję kierującą do śds z mocą wsteczną.
Powyższa nieprawidłowość skutkowałą realizowaniem świadczenia niepieniężnego bez decyzji administracyjnej przez 2 dni.

Osobą odpowiedzialną za powstałe nieprawidłowości i uchybienia jest Pan jako dyrektor jednostki.

W związku ze stwierdzonymi w toku kontroli nieprawidłowościami i uchybieniami, działając w oparciu o art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wnoszę o podjęcie przez Pana stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Dokonać zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości za 2016 r. w kwocie 838,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami, w ciągu 15 dni od stwierdzenia nieprawidłowości, tj. od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 17 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2077).
2. Przestrzegać wymogu art. 121 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.) stanowiącego, iż dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł przysługuje pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy

świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki. W przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek przysługuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pracy.

3. Przestrzegać terminu składania oceny zasobów pomocy społecznej do rady powiatu, zgodnie z art. 16a pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Podjąć działania w celu realizacji zadania określonego w art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. prowadzenia mieszkania chronionego dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.
5. Podjąć działania w celu realizacji zadania określonego w art. 19 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. zapewnienia schronienia w Punkcie Interwencji Kryzysowej.
6. Przestrzegać zasady ustalania dochodu strony zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W przypadku opisanym w protokole z kontroli str. 12 uregulować stronie nadpłatę świadczenia.
7. Przestrzegać terminów załatwiania spraw stosownie do przepisów wynikających z kodeksu postępowania administracyjnego, a w uzasadnionych przypadkach przesunięcia terminu, wywiązywać się z obowiązku wynikającego z art. 36 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.).
8. W każdym przypadku doręczać decyzję administracyjną stronie, zgodnie z art. 109 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.
9. Przestrzegać zasady wynikającej z art. 46 § 1 kpa, zgodnie z którą odbiór decyzji administracyjnej ma być potwierdzony podpisem strony wraz z datą jej odbioru.
10. Przestrzegać zasady, aby przyznanie świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej nie obejmowało okresu poprzedzającego dzień wydania decyzji administracyjnej.

Jednocześnie uwzględniając instruktaż udzielony przez zespół inspektorów w toku kontroli kompleksowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie, wskazując następujące działania:

1. Dokumentować realizację zadania określonego w art. 19 pkt 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1769 ze zm.), tj. prowadzenie doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych z terenu Powiatu Węgorzewskiego.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienie zostały omówione z Panem i pracownikami PCPR wykonującymi zadania z zakresu pomocy społecznej. Udzielono instruktaży, o których mowa w protokole z kontroli.

Na podstawie art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przysługuje Panu prawo w terminie 7 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłoszenia do nich zastrzeżeń. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń, bądź nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę, informację o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków jest Pani zobowiązana przekazać do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłonna-Łastrowa
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydział Promocyjny Społecznej